

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2024-11-05
Besvaras senast
2024-11-13 kl. 12.00

Till utrikesminister Maria Malmer Stenergard (M)

2024/25:389 Vapenhandelns påverkan på säkerhet och stabilitet i Afrika

Enligt den senaste rapporten från Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (Sipri), publicerad den 4 november 2024, har vapenflödet till Afrika fortsatt att öka, med flera internationella aktörer som spelar en avgörande roll i att förse regionen med vapen. Den ökande vapenhandeln bidrar till en oroande trend av militarisering och osäkerhet på kontinenten, och Sipris rapport visar att denna utveckling har djupgående konsekvenser för både lokala konflikter och regional stabilitet.

Rapporten identifierar flera afrikanska länder där vapenimporten har stigit kraftigt, bland annat i Sahelregionen, där länder som Mali och Niger har sett en markant ökning av inköp av militära resurser. I dessa områden, där väpnade konflikter och terrorgrupper redan hotar säkerheten, har de ökande vapenflödena ytterligare komplicerat insatser för fred och stabilitet. Enligt Sipri har denna utveckling även lett till en allt hårdare press på nationella regeringar att stärka sina säkerhetsstyrkor, vilket ofta sker på bekostnad av andra samhällssektorer som utbildning och hälsa.

Sipris rapport pekar även på att länder som Egypten och Algeriet är bland de största mottagarna av vapen i regionen, vilket skapar en obalans i förhållande till grannländerna och riskerar att intensifiera regionala spänningar. Den ökade vapenhandeln har i flera fall kopplats till auktoritära regimer som använder de militära resurserna för att stärka sitt grepp om makten och undertrycka oppositionella röster, vilket försvagar demokratin och riskerar att skapa en cykel av våld och instabilitet.

För Sverige, som har ett långvarigt engagemang för fred och säkerhet samt en restriktiv hållning till vapenexport till konfliktzoner, är det centralt att verka för att minska vapenflödena till osäkra regioner. Sveriges roll som en stark röst för mänskliga rättigheter och fredsbyggande ger oss ett särskilt ansvar att påverka och stödja insatser som kan dämpa den militära upptrappningen i Afrika. Genom samarbeten inom EU och FN har Sverige möjlighet att bidra till globala och regionala initiativ som kan främja transparens i vapenhandeln och skapa bättre kontroll över vapenexporten till oroliga områden.

Mot bakgrund av ovanstående vill jag fråga utrikesminister Maria Malmer Stenergard:

Vilka specifika initiativ avser ministern att vidta, både inom ramen för Sveriges bilaterala och multilaterala samarbeten, för att minska de destabiliserande vapenflödena till Afrika och på så sätt främja fred, demokrati och säkerhet i regionen?

.....

Olle Thorell (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Rebecca Heinemann